

Europa videre i fællesskab

Venstres Folketingsgruppe
November 2011

Europa videre i fællesskab

Venstres prioriteter for det danske EU-formandskab

Danmark overtager den 1. januar 2012 formandskabet for EU. Dermed sidder Danmark for bordenden under en lang række forhandlinger på et tidspunkt, som uden overdri- velse er en skæbnestund for EU.

Venstre har en række prioriteter for det danske EU-formandskab. Disse udgør *ikke* et oplæg om hele Venstres EU politik, men sigter specifikt på de emner, som vi allerede nu ved, kommer på bordet under det danske formandskab.

Fællesskabet står over for en eksistentiel krise og en lang række udfordringer. Alt- overskyggende er naturligvis gældskrisen. Men også spørgsmålene om den europæi- ske konkurrenceevne, energi og klima, budgetrammen for de kommende syv år, samt en stor landbrugsreform vil stå som centrale opgaver for det danske formandskab.

Vi skal ikke eksportere problemerne i Europa til hinanden. Derfor er fælles europæi- ske løsninger kernen i det europæiske samarbejde.

Uansvarlige regeringers eksport af gæld til andre lande er et godt eksempel på et problem, som vi skal løse i fællesskab. Europa er tæt forbundet handelsmæssigt og økonomisk, og derfor er der på en række specifikke områder brug for mere EU – ikke mindre EU.

Alle forhandlinger mellem Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet med undta- gelse af topmøderne ledes af det danske formandskab. Derfor er det vigtigt at få ud- peget de områder, som formandskabet skal fokusere på, for at vi kan opnå fælles løsninger. Formandskabet kan ikke nå at forhandle en masse tiltag, som bliver opfun- det mere eller mindre tilfældigt forud for det næste halve år, færdige, og derfor giver det ikke mening at smide en lang række nye ønsker på bordet. Der hviler forvent- ningsfulde øjne på vores land, og vi har som formandsland et stort ansvar for at sejle formandskabets prioriteter sikkert i havn. Også selvom en stor del af det handler om gældskrisen, og vi ikke sidder med blandt de 17 lande i Eurogruppen.

EU skal i fremdrift igen, og inden den nye syv års budgetramme for EU skal træde i kraft i år 2013, skal Europa forhandle store dagsordener på plads.

Danmark er godt forberedt på opgaven. Vi har prøvet det før, og VK-regeringen har gjort et stort forarbejde. Men det er vigtigt, at der er bred politisk enighed om priori- teterne og den politiske linje under formandskabet. Der er ikke råd til, at det hele en- der i et internt dansk slagsmål.

Venstre kvitterer således for de møder, som regeringen allerede har holdt med såvel medlemmer af Venstres folketingsgruppe som Venstres medlemmer af Europa-Parlamentet. Et tæt sammenspil mellem Rådet og Parlamentet er af afgørende betydning, da ingen lovgivning kan vedtages uden støtte fra Europa-Parlamentet. Venstre kvitterer desuden for udnævnelsen af en Europaminister. Det bidrager til at sætte et skarpt fokus på formandskabets prioriteter.

Venstre imødekommer de overordnede meldinger fra regeringen om jobskabelse og konkurrenceevne på en grøn profil. Her er det imidlertid vigtigt at tage bestik af, hvad der allerede ligger på bordet, og hvilke udspil EU-Kommissionen fremlægger op til formandskabet.

Venstre vil bidrage til, at vi i fællesskab sikrer et stærkt dansk EU formandskab i første halvår af 2012. Venstre ser formandskabet som et fælles ansvar for alle partier.

Hverken Danmark eller Europa har råd til fiasko.

Økonomi

EU-samarbejdet befinder sig i en historisk dyb krise, hvor det trods vedtagelsen af krisepakken i oktober ikke kan afvises, at Grækenland må forlade euroen. For Venstre er det vigtigt at understrege, at vi ikke ser krisen som en euro-krise, men en gældskrise, hvor lande alt for længe har opereret med høje budgetunderskud, samtidigt med at vigtige strukturreformer er blevet udsat.

For Venstre er det altafgørende, at der fremadrettet gennemføres tiltag, der ikke alene bringer EU-landene ud af krisen, men også hindrer, at situationen kan opstå på ny. Uden afvikling af gæld og gennemførelse af reformer vil væksten og konkurrenceevnen nemlig ikke kunne styrkes.

I løbet af 2010-11 har EU-landene vedtaget en lang række nye finanspolitiske instrumenter (europlus-pagten og "six-pakken"), der skal sikre, at landene rent faktisk lever op til deres forpligtelser. Alle instrumenter samles nu i det såkaldte europæiske semester. For Venstre er det altafgørende, at de nye instrumenter kommer i anvendelse, således at der på ny opstår troværdighed om de enkelte landes økonomi. I Venstre er vi parate til at gå nøjagtig lige så langt, som det er nødvendigt for at genskabe tilliden til eurozonen og dermed også det kit, som holder fællesskabet på plads.

Venstres prioriteringer under formandskabet:

1. De nye spilleregler om f.eks. Kommissionsovervågning og vedtagelse af henstillinger skal udnyttes maksimalt i det europæiske semester. Danmark bør være blandt de hårdeste og klareste fortalere for en øget budgetdisciplin og respekt for de fælles regler.
2. Venstre er åbne over for målrettede omskrivninger af traktaten, såsom automatiske sanktioner, der i sidste instans kan håndhæves af Domstolen og en klargøring af samspillet mellem den europæiske centralbank og EU's krisefond. Venstre er ikke tilhænger af, at der skal indkaldes til et stort konvent, der genåbner den øvrige traktat.

Bedre styring af Europas økonomi med "Six-pack'en":

Venstre vil prioritere, at formandskabet gennemfører den besluttede "six-pack", som skal sikre en betydelig opstramning af den økonomiske styring og forhindre fremtidige gældskriser. Pakken indeholder regler om:

- En styrkelse af den forebyggende indsats, hvor landene skal sende deres nationale budgetter ind, før de vedtages. På den måde kan Kommissionen sætte ind, før skaden sker. Der kommer også et øget fokus på gældskriteriet, som skal sikre, at medlemslandene sparer op i økonomiske opgangstider. Den disciplin har manglet indtil nu.
- En højere grad af automatik ved overtrædelse af reglerne for at undgå medlemslandene holder hånden over hinanden, som det tidligere er sket. Det betyder, at bøder vil være normen ved overtrædelser. Venstre vil om nødvendigt have en traktatændring, som gør det muligt at få fuldt ud automatiske sanktioner.
- En udvidelse af Vækst- og Stabilitetspagten, som skal forhindre de såkaldte makroøkonomiske ubalancer i EU. Det vil sige, der skal være en balance imellem landenes konkurrenceevne. Denne balance skal overvåges og skal håndhæves som de øvrige dele af pagten gennem økonomiske sanktioner.

EU's finansielle ramme

Europas medlemslande står i disse år over for store reformer og nedskæringer på budgetterne. Det kalder på benhård budgetdisciplin på fællesskabsniveau.

Venstre vil kræve af regeringen, at den i budgetforhandlingerne står fast på budgetdisciplin. Venstre vil såvel i sin mandatgivning i Europaudvalget som i Europa-Parlamentet støtte regeringen i:

1. At budgetrammen for de næste 7 år skal være så restriktiv som muligt.
2. At der ikke opkræves nye EU-skatte, såsom finansiel transaktionsskat eller andre former for nye egne ressourcer, som overfører kompetence til EU i forhold til skattetakster. Venstre er dog åben for en forhandling om det nuværende momsbidrag.
3. At Danmark sidestilles med andre "rabatlande", eller rabatterne afskaffes.
4. At der gennemføres en betydelig omprioritering af midler i overensstemmelse med EU's politiske prioriteter i EU2020-strategien (grøn vækst, klima, F&U, sikkerhed).

Landbrugsreform

En af de helt store opgaver for det danske formandskab bliver at forhandle EU's landbrugsreform så tæt på mål, at reformen vil kunne vedtages under det irske formandskab i begyndelsen af 2013.

Hvis ikke Danmark sætter ind med afgørende forhandlinger og resultater, risikerer vi at miste en enestående chance for at reformere landbrugsstøtten. Et af hovedformålene med reformen er at sikre en mere ligelig fordeling af midlerne mellem landene. Dette støtter Venstre og mener denne omfordeling både skal inkludere midlerne i søjle I og II. Men derudover må formålet med reformen være at gøre landbruget mere konkurrencedygtigt og skabe stærke økonomiske incitamentter til at gøre produktionen mere miljøvenlig.

I den forbindelse bør regeringen fokusere på at få skabt et kontrolorgan i EU-Kommissionen, som kan sikre, at gennemførelsen af lovgivning finder sted overalt i fællesskabet, så bl.a. dansk landbrug ikke lider skade på konkurrenceevnen, blot fordi vi har tradition for at efterleve fællesskabets regler.

Venstre vil i såvel sin mandatgivning i Europaudvalget som i Europa-Parlamentet arbejde for:

1. At der ikke indføres et loft over støtte til den enkelte landmand. Dvs. at Venstre ønsker, at alle landmænd skal kunne modtage støtte uanset bedriftens størrelse.
2. At indføre en grøn incitamentsstøtte ("green component"), som skal udgøre 30 procent af den direkte støtte (søjle 1).
3. At grønne incitament er skal være obligatoriske for landene, men ikke for den enkelte landmand, som skal have det som gulerod. Med andre ord skal alle lande uanset miljøniveau kunne modtage støtten, men det skal være frivilligt for landmændene, om de vil modtage incitamentsstøtte.
4. At sikre, at komponenterne i den grønne incitamentsstøtte understøtter landbrugets konkurrenceevne og produktivitet, blandt andet ved at kæmpe imod kravet om 7 % udtagning for den enkelte landmand.
5. At sikre EU nøje kontrol med, at medlemslandene gennemfører og efterlever vedtagne love på lige fod.

Retspolitik

Danmark har forbehold på det retspolitiske område. Alligevel lander forhandlingerne om en revision af Schengen-samarbejdet på forhandlingsbordet under det danske formandskab. Det skyldes, at EU-Kommissionen har fremlagt et udspil, som skal styrke grænsekontrollen i særlige situationer, sikre et mere klart regelsæt samt styrke solidariteten i bevogtningen af EU's ydre grænser.

Venstre støtter, at Schengen-reglerne gøres klarere. Men Venstre vil ikke give køb på en styrkelse af kriminalitetsbekæmpelsen.

Venstres vil derfor såvel i sin mandatgivning i Europaudvalget som i Europa-Parlamentet støtte regeringen i:

1. At Schengen-reglerne gøres klarere:
 - a. At de nuværende regler for midlertidig grænsekontrol ved sportsbegivenheder og deslige (art.20) opretholdes.
 - b. At der indføres nye muligheder for grænsekontrol ved pludselige og massive flygtningestrømme. Rådet og EU-Kommissionen skal godkende genindførelse, hvis kontrollen strækker sig i en periode over 30 dage.
2. At der gives mulighed for at isolere medlemslande fra Schengen-samarbejdet og genindføre grænsekontrol, hvis det pågældende land ikke lever op til sin forpligtelse til at sikre de ydre grænser.
3. At der indføres målbare krav til bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet i Schengen-evalueringsmekanismen og Schengen-grænsekodexet, når disse skal forhandles under formandskabet.
4. At der sikres en solidarisk beskyttelse af EU's ydre grænser. Beslutningen, om at alle lande skal bidrage til bevogtningen i det fælles agentur Frontex, skal følges til dørs.
5. At alle lande ved større tilstrømning af asylsøgere til et enkelt land, bidrager til asylsagsbehandlingen. Bistanden til asylsagsbehandlingen finder sted i det land, der er ansvarlig for asylsagsbehandlingen. Bistanden kan f. eks. opfyldes ved at udstationere medarbejdere til planlægning og gennemførelse af asylsagsbehandlingen.

Konkurrenceevne: Forskning og Uddannelse

EU taber konkurrenceevne i disse år. Det betyder, at kapital, virksomheder og dermed arbejdspladser flytter til andre dele af verden.

Frem mod år 2020 regner EU-Kommissionen og førende økonomiske eksperter med, at EU's andel af verdens BNP vil falde med 28 %. Det viser sig blandt andet i vores eksportandel, som faldt med 10 % mellem 1999 og 2009. Frem mod år 2020 forventer Kommissionen, at Kina og Indiens andel af verdens BNP vil stige med 150 %.

Det er naturligvis relative tal, og Kina og Indiens vækst rummer også muligheder for Europa. Det kræver imidlertid, at vi prioriterer forskning og uddannelse højt samt sikrer et europæisk patent.

For en virksomhed, som ønsker et europæisk patent dækkende hele EU, er omkostningerne i dag jævnfør EU-Kommissionen ca. 32.000 euro. Det koster dermed mere end ti gange så meget at hjemtage et europæisk patent, som det koster at hjemtage et amerikansk patent. Det er en væsentlig grund til, at amerikanske selskaber opnår mere end dobbelt så mange patenter om året end deres europæiske konkurrenter.

I EU er der givet grønt lys til et forstærket samarbejde om at indføre et europæisk patent. Det betyder, at de lande, som vil være med, kan gennemføre patentet uden om Italien og Spanien, som ikke ønsker at medvirke af sproglige grunde. Den danske regering må derfor sætte turbo på arbejdet med at sikre et europæisk patent og styrke forskning i Europa.

På uddannelsesfronten har EU's uddannelsesprogrammer været nogle af Unions største succeser med Erasmus-programmet i spidsen, der siden 1987 har sendt mere end 2,2 millioner studerende på udlandsophold. Sidste år var mere end 3500 danske studerende af sted og efterspørgslen er stødt stigende. Mobilitet og udveksling af viden er en hjørnesten i 2020 vækststrategien, og derfor skal uddannelsesindsatsen styrkes yderligere i det næste finansielle perspektiv.

Venstre støtter derfor såvel i sin mandatgivning i Europaudvalget som i Europa-Parlamentet:

1. At der inden for det såkaldte finansielle perspektiv flyttes midler fra struktur-fondene til det nye forskningsrammeprogram. Forskningsprogrammet skal desuden tilskynde medlemslandene til leve op til deres forpligtelse om at bruge 1 % af BNP på forskning ved at belønne de lande, som efterlever Barcelona-målet. I den forbindelse skal Det Europæiske Forskningsråd have flere støtte-kroner.
2. At EU gennemfører det fælles EU-patent og domstolssystem.
3. At de små uddannelses-programmer, som Leonardo, Comenius og Grundtvig lægges sammen med Erasmus-programmet under navnet "Erasmus for alle". Samtidig skal programmet styrkes gennem en stigning på 70 % for 2014- 2020 ved at gøre Erasmus til en integreret del af det nye og bredere forskningsprogram.

Energi, klima og miljø

Europa står over for store udfordringer, når det gælder energi og klima. Priserne på de fossile brændsler fortsætter med at stige, samtidigt med at det langt fra er alle af de energiproducerende lande, som Europa deler værdier med. Hertil skal lægges, at Europa har forpligtet sig til at indfri en række ambitiøse mål på den internationale scene.

Skal Europa håndtere denne fælles udfordring, er det altafgørende, at der etableres en fælles infrastruktur, så energi kan transporteres over grænserne. Lige så afgørende er det, at Europa indhenter det forsømte og skaber et egentlig grønt indre marked til gavn for erhvervslivet og forbrugerne. Endeligt er det nødvendigt, at Europa selv anviser vejen til en grøn omstilling ved at fastsætte en række langsigtede mål. Netop de langsigtede mål er en forudsætning for, at Europa kan bevare mange af sine grønne styrkepositioner i en skærpet global konkurrence. Forhandlingerne om en energi- og klimakøreplan, energieffektivitet og strukturfonde er allerede i fuld gang. For at sikre en så omkostningseffektiv omstilling som mulig bør klima- og energipolitik føres i fællesskab med resten af Europa - ikke som et nationalt sololøb.

Venstre vil støtte regeringen i:

1. At udbygge det indre marked for energi. Formandskabet skal fokusere på, at vedtagne direktiver implementeres i alle lande.
2. At vedtage et ambitiøst energieffektivitetsdirektiv.
3. At åbne strukturfondene for energirenovering - mindst 25 % af fondene skal kunne bruges hertil.
4. At EU vedtager en Energi- og klimakøreplan frem mod 2050 med delmål for 2030 og 2040 for både CO₂-reduktioner og vedvarende energi. Under formandskabet skal der også opnås klare fremskridt, der sikrer en mere reel kvotepris. Dette skal gøres ved at sætte fart på diskussionen om, at EU reducerer sit CO₂-udslip med 30 % og reducerer antallet af kvoter.
5. At Danmark tager kemikaliedirektivet op til overvejelse og tilføjer de såkaldte cocktaileffekter.

Indre Marked og handelspolitik

Der er ikke mange, som er klar over det, men EU er faktisk verdens største økonomi og handelsmagt. På trods af det indre marked i de sidste 20 år har været en succes, som har skabt 2,5 mio. ekstra jobs og gjort EU-landene 800 mia. kr. rigere, fungerer for eksempel det tunge serviceområde fortsat som 27 "mini-markeder". Derudover har vi langt fra et fælles marked på digitale ydelser, hvor Europa er langt bagefter vores konkurrenter i Asien og USA. Det betyder, at der stadig ligger et meget stort uudnyttet potentiale i frihandel og et reelt indre marked på en lang række områder, som Danmark bør prioritere under formandskabet.

For Venstre er det ligeledes afgørende, at formandskabet bruges til at styrke den internationale frihandel. Derfor skal EU indgå flere frihandelsaftaler, men bør i stigende grad også sikre, at handelen foregår på fair præmisser. Trods G-20 landenes fælles håndslag om ikke at indføre nye protektionistiske tiltag har ikke mindst BRIC-landene i mange tilfælde begrænset EU-landenes muligheder for f.eks. at deltage i offentlige udbud. Mere specifikt fastslår Kommissionen, at EU's største handelspartnere, inkl. G-20, på ét enkelt år har indført 131 nye restriktioner mod EU, hvilket svarer til en stigning på 30 pct.

Venstre mener, at formandskabet skal bruges til:

1. At gøre EU-Kommissionens nye 12-punkts plan om det indre marked til en af de absolutte topprioriteter under dansk formandskab. Herunder at styrke små og mellemstore virksomheders adgang til risikovillig kapital ved at vedtage en fælles status for kapitalfonde, der gør det muligt for kapitalfonde at operere på tværs af grænserne (Venture Capital).
2. At sikre reel konkurrence på europæisk plan for digitale ydelser, herunder:
 - a) At gennemføre en ny fælles europæisk frekvenspolitik, hvor medlemslandene forpligtes til at lave konkurrencevurderinger på udbud af nye frekvenser og give plads til mindre aktører i de lavere frekvensbånd efter dansk model.
 - b) At vedtage en ambitiøs roamingpakke, hvor et prisloft sikrer en maksimumpris frem mod 2014 og derudover skaber strukturer, som sikrer et reelt frit marked.

- c) At skabe bedre rammer for e-handel. Forbrugerne skal have tillid til, at det er ligeså sikkert at handle på nettet og på tværs af grænserne som i en fysisk butik. Det omhandler øget sikkerhed ved onlinebetaling, beskyttelse af personoplysninger, forbrugerbeskyttelse ved e-handel og fjernelse af uretrettiget forskelsbehandling baseret på bopælssted, som for eksempel gælder for iTunes.
3. At revidere EU's udbudsregler med henblik på at skabe fokus på resultater, herunder forenkle procedureerne og øge tærskelværdierne.
4. At støtte Kommissionens forslag om at reducere virksomhedernes administrative byrder og undtage mikro-virksomheder fra dele af den eksisterende såvel som ny EU-lovgivning.
5. At få afsluttet de igangværende bilaterale frihandelsaftaler. Vi skal have sagt ja til frihandelsaftalerne med Columbia og Peru, afslutte forhandlingerne med Singapore, Indien og Canada og åbne forhandlingerne om en frihandelsaftale med Japan.

Afslutning

Venstre ønsker et stærkt dansk EU-formandskab. Vi påtager os et medansvar for at løfte det med dette udspil. Det er dog endnu engang vigtigt at understrege, at ovenstående udspil og prioriteter for det danske EU-formandskab ikke lægger op til en generel debat om Danmarks forhold til EU. Formandskabet bliver et arbejdsformandskab. Derfor har Venstre også valgt at lave et arbejdspapir på et grundlag, som Venstre mener, vil kunne bringe Europa videre i arbejdet med at genskabe tillid i markederne, øge konkurrenceevnen og skabe job på baggrund af en grønnere økonomi og dermed tillige bibringe Danmark endnu et succesfuldt EU-formandskab.